

МЕРЕЖЕВА ВЗАЄМОДІЯ ЯК УМОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ОКРУЗІ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ

В. В. Мелешко, канд. пед. наук

Методологічною основою нашого дослідження слугувала теорія мережевої взаємодії, що характеризує соціальні структури, в тому числі й ті, що належать до сфери освіти.

В нашому дослідженні використання теорії мереж полягає в тому, що вона деталізує та систематизує спільну діяльність учасників освітнього округу, підвищує роль та значущість кожного учасника мережі. Завдяки зростанню рівня взаємодії суб'єктів освітнього округу розширюються форми організації профільного навчання, що підтверджено результатами перевірки розробленої нами експериментальної моделі.

Мережева форма здобуття освіти передбачена новим законодавчим документом, де зазначено, що це спосіб організації навчання здобувачів освіти, завдяки якому оволодіння освітньою програмою відбувається за участю різних суб'єктів освітньої діяльності, що взаємодіють між собою на договірних засадах [1].

У контексті нашого дослідження процес взаємодії різних рівнів (вертикальних та горизонтальних), що відбувався між суб'єктами освітньої мережі розроблялися спільні проекти, програми, приймалися рішення щодо форм організації профільного навчання. З урахуванням тривалого досвіду взаємодії освітнього закладу з іншими закладами та установами форми профільного навчання значно розширювалися, набували варіативності.

Мережева взаємодія закладів позитивно впливала на організацію профільного навчання завдяки використанню ресурсної бази учасників спільної діяльності та зростання мотивації та посиленню відповідальності кожного за умови навчання старшокласників.

Завершальний етап дослідження дав можливість сформулювати твердження, що розширюють теорію мереж, характеризують процес взаємодії суб'єктів освітньої діяльності як інноваційний, прогресивний та перспективний, зокрема:

- основою мережевої взаємодії є структурна побудова учасників (суб'єктів) мережі на основі спільних цілей, завдань, що представлено зв'язками суб'єктів як окремих одиниць, партнерів, діяльність яких спрямована на досягнення спільної мети;

- мережева взаємодія суб'єктів освітнього округу, орієнтована на організацію профільного навчання, впливає на розширення форм навчання, на вибір навчальних програм, курсів, ресурсного забезпечення, наявної і доступної інформації, важливої для кожного учасника.

- учасниками взаємодії мережі можуть бути як освітні заклади, так і заклади та установи іншого підпорядкування, колективні чи індивідуальні партнери, що дозволяє розглядати спільну діяльність структур як рівневу, що розвивається від ситуативного до персипативного.

Ознакою розвитку мережевої взаємодії в організації профільного навчання є динаміка структури, її зовнішніх та внутрішніх компонентів, які беруть участь в цьому процесі, властивості мережевої взаємодії (щільність, конгруентність, доступність) розширення форм реалізації змісту, підвищення відповідальності за результати прийняття рішень та ін.).

Отже, в умовах інтенсивного розвитку науки, мережева теорія як складна система поглядів на функціонування та розвиток соціальних активних систем є одним із інноваційних напрямів в сучасній педагогіці.

На наш погляд, це обумовлено тим, що мережева теорія дозволяє виходити за межі функціонування традиційних соціальних структур і доводить переваги динамічних взаємодій, що розширюються і входять за межі одного закладу, описує властивості цього процесу, що використовується в галузі освіти .

Мережева взаємодія дає можливості розвивати зв'язки різних рівнів, починаючи від ситуативного до комплементарного, представляючи динаміку міжособистісних відносин і розвиваючи освітній простір. З іншого боку особливою відмінністю мережевої теорії є цільова спрямованість і концептуальна цілісність, що сприяють не лише поглибленню змісту взаємодії, а й підвищенню відповідальності за результати діяльності кожного із учасників, посиленню значущості їхніх ролей в архітектурі освітньої мережі.

МОДЕРНІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В ОСВІТІ

М. О. Топузов, канд. екон. наук

У процесі дослідження з'ясовано, що нині змінюється сутність і роль управлінської системи в освіті, особливо під впливом універсуму – нової інформаційної економіки, що знаменує транснаціональну відкритість, мобільність, комунікативність та гнучкість реагування на виклики інформаційного суспільства.

Зміст трансформаційних процесів у соціумі, освіті та економіці переважно визначається закономірностями становлення інформаційного суспільства. Найважливіші складові інформаційного суспільства пов'язані саме з підвищенням ролі інформаційних процесів, інформатизації, комп'ютеризації, розширенням сфери застосування інформаційних, мережевих, хмарних технологій у різних сферах людської життєдіяльності, зокрема управлінської, громадської, освітньої, економічної та ін. Визначальною особливістю сучасного суспільства стає зміна статусу інформації, перетворення її на основну цінність у професійній та іншій діяльності людей. Шлях інформації до споживача (збирання даних, переробка та збереження, зрештою передача інформації) безпосередньо пов'язаний з процесом управління. Інформаційні технології виступають як засобами обміну інформацією та її смисловим значенням між суб'єктами, дозволяють оптимізувати інформаційні процеси, починаючи від підготовки інформаційної продукції і завершуючи моделюванням та прогнозуванням соціально-економічних механізмів і процесів інформатизації.